

Võimalikud toetusmeetmed ettevõtetele keskkonna- ja energiatehnoloogiate juurutamisel.

Kristjan Tiik
kristjan.tiik@eas.ee
EAS
Innovatsiooni divisjon

Rakvere 04.03.2010

Millest juttu tuleb:

EAS meetmed:

- 1. TOOTEARENDAUS e. Teadus- ja arendustegevuse toetused**
- 2. INNOVATSIOONIOSAK e. ettevõtjate ning teadusasutuste koostöö toetamine.**

KIK meede:

- 3. Meede "Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks"**

1. TOOTEARENDUS e. teadus- ja arendustegevuse toetused.

Üldised eesmärgid (TOOTEARENendus)

Eesti ettevõtjate konkurentsivõime suurendamine läbi uute toodete, teenuste, tehnoloogiate, tootearendusprotsesside arendamise või olemasolevate olulise täiendamise, mille tulemusena:

- kasvab ettevõtjate käive (sh ekspordikäive)
- suureneb kõrge lisandväärtusega toodete ja teenuste osakaal ettevõtja käibes
- kasvab tööstusomandi õiguskaitsetaotluste arv ja ekspordi sihtriikides patenteerimise aktiivsus
- kasvavad ettevõtjate TA tegevuse ning innovatsiooniinvesteeringud
- areneb ettevõtjate ning teadusasutuste vaheline koostöö

Toetatavad projektid (TOOTEARENDUS)

Eeluuringud.

Eeluuringute eesmärk on saada adekvaatset infot ettevõttes või teadusasutuses kavandatava rakendusuringu või tootearendusprojekti teostatavuse ja selle tulemuste kasutamise võimaluste kohta.

Rakendusuringud.

Rakendusuringu all mõistetakse plaanipärast uurimistegevust, mille eesmärk on uute teadmiste omandamine, mida on võimalik kasutada uute toodete, tehnoloogiate või teenuste arendamiseks või olemasolevate toodete, tehnoloogiate või teenuste oluliseks täiendamiseks.

Tootearenduse projektid.

Tootearenduse eesmärk on rakendusuringu tulemuste ülekandmine uutele, muudetud või täiustatud toodetele ja/või teenustele, mis on mõeldud müügiks või on muul viisil rakendatavad ettevõtte äritegevuses

Abikõlblikud kulud (TOOTEARENDUS)

1. Rakendusüüringu ja tootearenduse kulud

- Personalikulud
- Lähetused
- Aparaadid ja seadmed (maksimaalselt 70% projekti eelarvest)
- Ostetavad teenused (maksimaalselt 70% projekti eelarvest)
- Materjalid ja tarvikud

2. VKE rakendusüüringu või tootearenduse käigus tekkinud tööstusomandi esmase õiguskaitse taotlemine

3. Eeluuringu kulud:

- Personalikulud
- Lähetused
- Ostetavad teenused

Toetuse suurus ja osakaal

(TOOTEARENDUS)

Toetus rakendussuuringuks ja tootearenduseks

- minimaalselt 500 000 krooni
- maksimaalselt 50 000 000 krooni

Toetus eeluuringuks

- maksimaalselt 300 000 krooni

Toetuse osakaal

Tegevus	VKE	SE	TA
Rakendusuring	60-75%*	50-65%*	60-75%*
õiguskaitse rakendusuringus	50%	0	0
Tootearendus	35-50%*	25-40%*	0
õiguskaitse tootearenduses	25%	0	0
Rakendusuringu eeluuring	75%	65%	75%
Tootearenduse eeluuring	50%	40%	0

* **NB baas määradest kõrgema toetuse eeldus:** projekt sisaldab vähemalt kahe vähemalt kahe liikmesriigis asuva üksteisest sõltumatu ettevõtja, millest vähemalt üks on VKE, vahelist tühusat koostööd ja ükski ettevõtja ei tohi kanda rohkem kui 70% koostööprojekti abikõlblikest kuludest. Sihtasutus katab vaid Eesti ettevõtjate kulutused.

Olulised märksõnad

- tehnoloogiline innovatsioon;
- ambitsioonikas ärimudel;
- ettevõtte kui terviku areng;
- arendus- vs. investeringu projekt;
- idee küpsus, teostatavus, reaalne vajadus;
- koostöö!

2. INNOVATSIOONIOSAK e. ettevõtjate ning teadusasutuste koostöö toetamine.

Üldised eesmärgid (INNOVATSIOONIOSAK)

Eesmärgiks on Eesti väikse- ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) konkurentsivõime suurendamine läbi teadmiste- ja tehnoloogiasirde, teadus- ja arendusasutustega koostöö tihendamise ning intellektuaalomandi kaitse alase võimekuse kasvu, mille tulemusena:

- suurenevad VKEde teadlikkus ja oskused teadmiste ja tehnoloogiate kasutamisest äritegevuse arendamisel
- suureneb ülikoolide, teadusasutuste ja innovatsioonialase teenuse osutajatega koostööd tegevate VKEde hulk
- kasvab ülikoolides loodud teadmiste rakenduslikkus ning väärtus VKEde jaoks
- laienevad ülikoolide teadmiste- ja tehnoloogiasirde keskuste teenustepaketid
- paraneb VKEde intellektuaalomandi kaitse, standardiseerimise ja sertifitseerimise alane teadlikkus ja võimekus

Toetatavad tegevused

(INNOVATSIOONIOSAK)

Innovatsiooniosak on ühekordne sihtotstarbeline toetus ühelt teenuseosutajalt järgmiste teenuste ostmiseks:

- toote- või teenuse arenduse alased konsultatsioonid
- töökorralduse, tootmis- või tehnoloogiaalane nõustamine
- disainilahenduse väljatöötamine ja juurutamine
- teostatavus- või tasuvusuuringute läbiviimine
- metroloogia, standardiseerimise ja sertifitseerimise alased konsultatsioonid
- vastavus- või tootearenduskatsetuste läbiviimine
- patendi-, kasuliku mudeli või tööstusdisainilahenduse alase uuringu ja infootsingu teostamine
- patendi, kasuliku mudeli või tööstusdisainilahenduse registreerimine

Teenusepakkujad (INNOVATSIOONIOSAK)

Innovatsioonialase teenuse osutajaks saavad olla üksnes alltoodud asutused, kellega taotleja ei ole viimase aasta jooksul olnud lepingulistest suhtes (teostanud majandustehinguid):

- Eesti Standardiorganisatsioon (Eesti Standardikeskus)
- Eesti metroloogia keskasutus (Metrosert)
- akrediteeritud kalibreerimis- ja katselaborid
- Patendiamet
- Eesti Patendiraamatukogu
- patendivolinikud
- ülikoolid ja kõrgkoolid (ehk teadus- ja arendusasutused, mis on asutatud riigiasutusena, kohaliku omavalitsuse asutusena, avalik-õigusliku juriidilise isikuna või avalik-õigusliku juriidilise isiku asutusena)

Toetuse suurus, projekti kestvus (INNOVATSIOONIOSAK)

Toetus

- üksiktaotleja puhul kuni 50 000 krooni taotleja kohta
- ühistaotluse puhul kuni 50 000 krooni ühe kaastaotleja kohta, kuid mitte rohkem kui 250 000 krooni taotluse kohta

Toetuse osakaal

- kuni 100%

Projekti periood

- projekti tegevused lõpetatakse hiljemalt 2015. aasta 30. juuniks

Klienditugi

(INNOVATSIOONIOSAK)

- **Natalja Tšikova**, nooremkonsultant natalja.tsikova@eas.ee
- **Erki Varbola**, vanemkonsultant erki.varbola@eas.ee

www.eas.ee/innovatsiooniosak

3. KIK meede

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

Olulised märksõnad:

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

- Toetuse eesmärk on **taastuvate energiaallikate osakaalu kasv energiabilansis ning energia tootmissüsteemist pärinevate saasteainete heitkoguste vähendamine**
- Toetust antakse voorupõhiselt – hetkel on voor suletud (avanemist planeeritakse suvel 2010!)
- NB! Tegemist on Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt hallatava meetmega – täpsem info : www.kik.ee

Toetatavad tegevused

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

- Taastuvaltel energiaallikatel põhinevate elektri ja soojuste koostootmisjaamade rajamine koos tootmiseseadmete võrguühenduseks vajaliku infrastruktuuriga
- Taastuvenergiale üleminek katlamajade taastuvenergiaallikate kasutamiseks ümberehitamise kaudu
- Energiasääst kaugküttevõrgu parendamise ja rekonstrueerimise kaudu, sh vajalike täiendavate ühenduste rajamine

Ei toetata

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

- Suurema kui 2 MW installeeritud summaarse elektrivõimsusega elektri ja soojuste koostootmisjaama rajamist või rekonstrueerimist asukohaga väljaspool Eesti saari
- Suurema kui 4 MW installeeritud summaarse võimsusega kaugkütte katlamaja rajamist või rekonstrueerimist
- Suurinvesteeringuid (projekt kogueelarvega üle 50 miljoni euro)

Taotleja

“Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine
energia tootmiseks”

- Juriidiline isik, kes osutab kaugkütteteenust projektiga seotud kaugküttepiirkonnas või müüb soojusenergiat projektiga seotud kaugküttepiirkonda:
 - kohalik omavalitsus;
 - mittetulundusühing;
 - äriühing, välja arvatud põllumajandustootjad;
 - sihtasutus.

Abikõlblikud kulud, toetuse suurus ja omafinantseering

“Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

- **Alginvesteeringud**, mis tehakse meetme ja projekti eesmärkide saavutamiseks. Infrastruktuuri renoveerimist loetakse alginvesteeringuks juhul, kui soojusenergia kaod renoveerimise tulemusena langevad vähemalt 10% võrra sisestatud soojusenergiast; projekteerimist ja järelevalvet loetakse alginvesteeringuks
- Projekti raames **teavitamisega** seotud kulud
- Projekti toetuse suurus on 500 tuhat kuni 50 miljonit krooni koostootmisjaamade jaoks, 20 miljonit krooni katlamajade ümberehituseks ja 20 miljonit krooni kaugküttevõrgu parendamiseks.
- Toetuse maksimaalne määr on 50% projekti abikõlblikest kuludest
 - Suurettevõtja taotletud toetuse projektile asukohaga Tallinnas ja Harjumaal maksimaalne määr on 40% projekti abikõlblikest kuludest. Nimetatud 40% toetuse piir kehtib ka ettevõttele, kus rohkem kui 25% omandist kuulub suurettevõtjale.

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

- **Taotleja** peab osutama kaugkütteenust või müüma soojusenergiat kaugküttepiirkonda!!! Kaugküttepiirkonna mõiste tuleneb kaugkütteseaduse §-st 5
- **Toetuse maksimaalne määr**
50%, erisus 40% kehtib vaid Tallinna ja Harjumaa suurettevõtjatele
- **Käibemaks** ei ole abikõlblik! Ka KOVide puhul
- **Projektijuhi** kulud abikõlblikud
- **Tuul, päike, vesi** – tõenäoliselt ei kasutata kaugkütteks
- **Turvas** – ei loeta meetme raames taastuvaks
- **Jäätmete põletus** – ei ole välistatud, kuid jaam on ilmselt lubatust võimsam
- **Prügilagaasid** – taastuv, nt koostootmise puhul energiaallikana võimalik
- **Biodiisel kütteks** – pigem mitte, soovitatav transpordis, kuid mitte kaugküttes

- **Taastuvad energiaallikad**

elektrituruseaduse § 57 kohaselt vesi, tuul, päike, laine, tõus-mõõn, maasoojus, prügilagaas, heitvee puhastamisel eralduv gaas, biogaas ja biomass. Biomass on põllumajanduse (sh taimsete ja loomsete ainete) ja metsanduse ning nendega seonduva tööstuse toodete, jäätmete ja jääkide bioloogiliselt lagunev osa ning tööstus- ja olmejäätmete bioloogiliselt lagunevad komponendid

- **Torude** puhul peavad kaod vähenema vähemalt 10%. Siinkohal on mõeldud renoveeritava lõigu kadusid, kadude vähenemine peab arvutuslikult tõestatud olema

- **2/4 MW piirangud**

piirangud tulenevad rakenduskavast, eeldatud on, et suuremad jaamad saavad teha investeeringuid ka omavahenditest. Koostootmisjaamade puhul toetatakse kuni 2 MW summaarse elektrivõimsusega jaama. Soojus- ja elektrivõimsust ei summeerita

- **Soojussõlmede** investeeringuid tarbijate juures üldiselt ei toetata
- Kui **hange** on juba läbi viidud, peab hankedokumentides sisalduma märge, et hange tühistatakse kui taotlus jääb rahuldamata. Hanked tuleb läbi viia riigihangete seaduse (RHS) alusel. Kui toetuse saajale RHS ei kohaldu, peab toetuse saaja hanke läbiviimisel järgima RHS § 3 sätestatud üldpõhimõtteid
- **Tasuvusaja arvestus**
Projekt ei tohi koos toetusega end ära tasuda varem kui 5 a pärast projekti lõppu. Projekti lõpu all mõeldakse viimase väljamakse tegemist ning lõpparuande aktsepteerimist. Siis on võimalik hakata täitma projekti indikaatoreid ja 5 a tasuvusaega hakatakse arvestama samast momendist. Diskontomäära puhul on põhjendusteta vastuvõetavad Konkurentsiameti poolt kasutatavad numbrid, suurema valikut tuleb põhjendada. Toetuse saaja peab rakendama projektipõhist raamatupidamist. Juhul kui projekt muutub mingil põhjusel tasuvamaks kui sätestatud tasuvusaeg, siis tuleb nn lisatulu tagasi maksta

Toetatud projektid

“Taastuvenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks”

Toetuse saaja	Projekt	Toetuse summa (EEK)
OÜ Aravete	Biogaas Biojätmetel põhinev soojus- ja elektrienergia oostootmisjaam Aravetel	22 000 000
OÜ Tartu Biogaas	Biojätmetel põhinev soojus- ja elektrienergia oostootmisjaam Ilmatsalus	25 000 000
OÜ Oisu Biogaas	Oisu biogaasi oostootmisjaama rajamine	13 913 200
OÜ Vinni Biogaas	Vinni biogaasi oostootmisjaama rajamine	17 293 600

<http://www.kik.ee/?op=body&id=195>

Täiendav info KIK meetme osas :

jaanika.lilienberg@kik.ee
siim.umbleja@kik.ee

Täna, Küsimused...

Kristjan Tiik
kristjan.tiik@eas.ee

Meeldivat koostööd soovides Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

www.eas.ee

www.aktiva.ee

www.investinestonia.com

www.visitestonia.com

www.juhtimine.ee

www.in.ee

